

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 23 MEI.

De overtuigde liberalen in het onderwijs.

Over eenige dagen was er te Spa een overtuigde liberaal gestorven en werd, niet door de geestelijken, maar door de franc-maçons begraven. Een leermeester, uit de professionnele school van Verviers, heeft den lof van den afgestorvene op zijn graf uitgesproken. Mannen, die de goddeloosheid gaan prediken tot op een kerkhof, wat moeten zij niet leeren aan de jonkheid? En nogtans zulke mannen worden uitgekozen door de liberalen, om het onderwijs te geven in scholen.

Te Luik, een student, die nog geen twintig jaar oud was, komt te sterven als vrijdenker, zonder priester, zonder godsdienst. Hij heet Jules Orban en was de neef van den oudminister Frère-Orban. Ziedaar de vruchten van het liberaal onderwijs! Maar troost u; het liberaal blad, de *Journal de Liège*, verheft den jongeling tot in de wolken: hij had alle superstitiën verworpen, hij was reeds een overtuigde liberaal!

Eenige dagen te voren is op dezelfde wijze gestorven, in dezelfde stad, en door de franc-maçons begraven eene... jonge dochter!... Zij was meesteresse... ja, meesteresse in de liberale grondwettelijke school, in die stad bestuurd door M^o Wahu.

Wat kan er toch geworden van kinders die aan zulke meesteressen worden toevertrouwd?

O liberalismus, wat zoudt gij anders betekenen dan goddeloosheid?

Frère, de voorzienige Staatsman.

Elkeen weet dat de Nationale Bank groote winsten verschaft aan hare aandeelhouders. Onder deze bevinden zich Frère en vele van zijne bloedverwanten en vrienden. Die bank bewaart het geld van het gouvernement en doet de algemeene ontvangsten en betalingen. Niettegenstaande dit groot voordeel, kreeg de Bank onder het ministerie Frère nog jaarlijks 200,000 fr. als bijzondere loon. Ongetwijfeld zou de Nationale Bank dat ongehoord profijt blijven genieten hebben, zoo lang het liberaal ministerie aan het hoofd van het land bleef. Maar nu, dat het volk dien baatzuchtigen finantie-minister aan kant gezet heeft en dat een deftige Antwerpenaar, de heer Jacobs, hem vervangen heeft, is er ook een einde gesteld aan dat schreeuende geldgeschenk. M. Jacobs heeft voor de Staatskas gezorgd, en het volgende besloten:

1° Het gouvernement zal voortaan aan de Bank geen 200,000 fr. 's jaars meer betalen.

2° Integendeel de Bank zal jaarlijks 175,000 franks aan het gouvernement betalen, om zijn geld te mogen gebruiken.

Dit maakt jaarlijks ten voordeele van het gouvernement een verschil van 575,000 franks.

Nu, blijft de heer Jacobs minister gedurende 14 jaren gelijk de heer Frère, dat zal een profijtje voor 't land zijn van vijf miljoen twee-honderd vijftig duizend franks.

De liberale dagbladen zullen dat wel zwijgen; maar zonder gegronde redens bij te brengen, zullen zij voort roepen: De klerikale ministers, 't zijn geldverkwisters! Frère, dat is een vernuftige finantie-minister, een voorzienige Staatsman! Hij heeft miljoenen als spaarpinning ter zijde gelegd!

Gelukkiglijk dat onze nieuwe minister alzo niets ter zijde legt; hij wilt geen spaarpotje gelijk Frère.

Kiezing van Bilsen.

M. de baron Emile-Florentin de Rosen is gisteren zonder tegenkanting als provinciaal raadslid voor het kanton Bilsen gekozen.

Buitenlandsch nieuws.

Nederland.

BRAND VAN EEN STOOMSCHIP.
Bij de maatschappij *Nederland*, is den 20 mei ontrent het schip *Willem III*, de volgende dépêche ontvangen:

Portsmouth, 20 mei.

Maatschappij *Nederland*, Amsterdam.
Willem III brand. Ekwipage en passagiers

zijn gered, dwars van Wight, 10 ure 's avonds.

MOLENAAR,

Nederlandsch konsulaat, Portsmouth.

Volgens telegram van kapitein Oort, uit Portsmouth van 6 ure 's avonds, was het stoomschip *Willem III* tot de waterlijn verbrand en op de bank gesleept. Het schip brandde nog en men was bezig gaten in de romp te maken. Alle opvarenden zijn gered. Men hoopt de specie insgelijks te redden.

Nog wordt ons uit Amsterdam gemeld, dat deze ramp aldaar eene algemeene sensatie teweeg bracht en een diepen indruk maakte. Naar men verneemt, is de boot voor 800,000 gl., de lading voor 1,400,000 gl. verzekerd. Bijna alle assurateurs te Amsterdam zijn daarbij betrokken.

Onlusten te Parijs.

Het volkomen herstel van den Vrede tusschen Duitschland en Frankrijk is, op dezen oogenblik een wettig verkregen feit.

De aankondiging der nieuwe onderhandelingen betreffende de huidige betrekkingen van Duitschland en Frankrijk, door prins van Bismarck gedaan, laat een wijd veld open voor veronderstellingen, en deze geven zich dan ook lucht op verschillende wijze.

Wij gelooven dat die onderhandelingen niet alleen zullen loopen over bijhoorende punten ter regeling der financiële zaken en der grensafbakeningen, maar tevens over den steeds gevaarlijken toestand te Parijs, en dat er middelen beraamd zullen worden om zoohaast mogelijk en desnoods met medehulp van duitsche troepen een einde te stellen aan het rampzalige schrikbewind der parijzische Communisten.

De Duitschers zijn bezig met het maken van schanskorven en anderen benodigheden bij de bestorming eener vesting. Het is dus meer dan waarschijnlijk dat zij zich bereiden tot eenen aanval tegen Parijs langs den oostkant onderwijl de troepen van Versailles de oproerige stad bestormen langs geheel de zuidelijke en zuidwestelijke strijdlijnen.

Op die wijze zou niet alleen de laatste worsteling alras beslist zijn, maar de weldenkende nationale garden der fransche hoofdstad en de treffelijke lieden, die nu van schrik en angst als op eenen vuurberg zitten te beven, zouden de gunstige gelegenheid te vinden om zich met hunne verlossers te vereenigen en onverwijd beschermd te worden tegen de gewelddadigheden der roode Jacobijnen.

Het is ook meer dan hoog tijd geworden dat de orde en de rust in Parijs terugkeeren. De uitpattingen der overdrevene heekoppen kennen geene palen meer. De Citoyen Miot, lid der Commune, zegde eergisteren, in eene redevoering op de Stadhuisplaats, « dat de gramschap der Communisten tot heden maar uitgeoefend werd op stoffelijke dingen; maar dat de dag nadert, waarop de wederwraak verschrikkelijk zal zijn en die eerlooze teruggewerking treffen zal, welke de Commune ondermijnt en tracht te verpletteren... »

Citoyen Ranvier, zijn medegezel, sprak van den noodlottigen oogenblik waarin de afgrijpselijke beschietingen der Versaillesaars het volk tot eene gerechte wraaknemung aan zullen stuwven. De Vendôme-kolom, het huis van Thiers, de boetekapel zijn maar stoffelijke straffen. Maar de beurt der verraders en koningsgezinden zal haast komen, bijaldien de Commune daartoe genoodzaakt wordt.

« De boetekapel, voegde hij er bij, zal weldra verdwijnen, en de plaats waarop zij stond zal den naam dragen van « Plein van het Volks-gerecht... »

De toestand in de binnenstad wordt dan ook van langs zoo benauwder en gevaarlijker.

De Commune begint te waggelen en haar gezag te verliezen, een-en-twintig harer leden weigeren de zittingen bij te wonen, en de oppermacht valt in handen van 't Comité du Salut public.

Dat Comité heeft nu de uitgaaf van al de dagbladen en tijdschriften in Parijs, zelfs van den *Journal de la Commune*, verboden. Niet één nieuw dagblad mag voor het einde des oorlogs in de hoofdstad verschijnen.

Al wie ongehoorzaam is aan de bevelen van dat Comité, zal op staanden voet door eenen krijgsvaad geoordeeld en gevonnisd worden. Al de openbare vrouwen en bedronken personen moet de politie achter de grendels brengen.

De *Cri du peuple*, de gazet dier geweldige dwingelanden, verklaart dat het Comité vast besloten is, liever dan zich aan de Versaillesaars over te geven, geheel de stad Parijs in de lucht te doen springen.

Ter gelegenheid van Hemelvaardags, hebben

de opstandelijke nationale garden de geloovigen met geweld uit de kerken van Sint-Augustin en der Drieuldigheid verdreven. De massief zilveren altaar-kandelaars der kerk *Notre-Dame des Victoires*, zijn opgeëischt en weggevoerd.

DE VENDÔME-KOLOM.

Wij hebben den val der Vendôme-Kolom medegedeeld. Ziehier enige inlichtingen over dat Wandalen-werk. Eene ontelbare menigte was bij dat toneel aanwezig. De balkons zijn bezet door nieuwsgierigen, waaronder vele officieren.

Ten drie uren klimt een burger op de kolom. zwaait met eene driekleurige vlag, zonder twijfel om te doen zien dat deze met de kolom vallen zal. 't Is in alle geval een signaal. Het muziekcorps van het 190e bataillon speelt de *Marseillaise*, waarop dat van het 172e den *Chant du départ* speelt.

M. Glais-Bizoin, die aanwezig is, doet den hoed af. Eenige leden der Commune nemen plaats op het balkon van het paleis van justitie.

Ten 3 1/2 klinkt de trompet. De werklieden komen van de stelling; iedereen gaat achteruit en schaaft zich rond de plaats. De kabels rekken zich. Ieders oog rust op 't doorgezaagde gedeelte der kolom. Eene witte wolk drijft voorbij en in hare vaart, denkt men de kolom te zien vallen...

Men wacht ademloos. Eensklaps laat zich een zwaar gekraak hooren. Groot rumoer in de menigte. Valt de kolom? Neen, een kabelstang breekt en werpt vijf of zes werklieden omver. Gelukkig zijn er geene ongelukken.

Men vraagt een ander werktuig; maar zoo het schijnt, zijn er twee uren noodig om het ter plaatse te brengen. Middelerwijl beklimmen vijf of zes werklieden het voetstuk der kolom en beginnen aan den schacht der kolom te werken, die nog niet waggelt. Het werk is gevaarlijk en men volgt het schier ademloos.

Onder dit werk speelt voortdurend de muziek. Om half vijf hijst men eene nieuwe kabel op. Welhaast komen de werklieden naar beneden en klinkt andermaal de trompet. Om 5 uren werken de kabelstangen op nieuw. Iedereen is aandachtig.

Een schreeuw, onbeschrijflijk, niet weer te geven, ontschiet aller borst. De kolom wankelt en, na een oogenblik op haren basis gebeld te hebben, valt die massa brons en graniet op het mestbed, dat gereed was gemaakt. Eene wolk van stof rijst op en het volk roept *leve de republiek! leve de Commune!*

Het mest is langs alle kanten op 10 meters afstand uiteen gespat. De kolom is in stukken. Een arm van Napoleons standbeeld is gebroken en het hoofd van den romp gescheiden. In twee minuten waait de roode vlag op het voetstuk.

Een sergeant klimt op het onderwerk van het ex-gedenkteken en houd eene redevoering. Hij wordt onderbroken door de menigte, welke generaal Bergeret wil aanhooren, die op een stuk van de kolom staat.

De generaal wordt toegejuicht dat het daverf.

Het muziek speelt de *Marseillaise* en den *Chant des Girondins*. De cordon schildwachten wordt gebroken en twintig duizend menschen vallen op de brokkelen, om een stuk of brok van de kolom in bezit te krijgen... De kolom, roept de *Mot d'Ordre* triomfant uit, de kolom heeft er gestaan!

Toen men 's avonds op het stadhuisplein terug kwam, verschenen leden der commune op den dorpel van het stadhuis en spraken het volk toe. Citoyen Miot riep onder andere uit: « De kolom is gevallen; die val meldt het onverdragelijke lot van hen, welke bunne fortuin op het bloed en het meesters grondbegin vestigen. Dat dit monument, door de Bonaparten opgericht, ten schande van het menschenom, voor eeuwig verdwijne, zooals den naam van dat gevloekte ras... »

« Het volk is geduldig; het verdraagt de vernedering maar de losbarsting der wraak is des te verschrikkelijker. Wee hen! die het volk uitdagen en zijne wettige gramschap ten toppunt drijven. » Tot nu toe hebben wij slechts onze woede uitgevoerd op stoffelijke voorwerpen; maar de dag der wederwraak zal verschrikkelijk zijn en zij zullen die eerlooze reactie treffen, welke ons ondermijnt en zoekt te verpletten. »

Citoyen Ranvier heeft gezegd, dat het afbreken der kolom, van het huis Thiers, en der boetekapel nog slechts stoffelijke strafuitvoeringen waren; maar de beurt der koningsgezinden zal noodwendig komen, als de commune er toe gedwongen wordt.

De boetekapel zal welhaast verdwijnen en de plaats zal genoemd worden *Place de la Justice du Peuple*.

Volgens den *Vengour*, krijgt de Vendôme-plaats den naam van *Place Internationale*. De afbraak der kolom heeft 34,000 fr. gekost.

AFBREKERS EN VERWOESTERS.

Het ruiterstandbeeld van Hendrik IV, dat boven de deur van het stadhuis te Parijs stond, is weggenomen. Dat wadste de zuivere oogen der rooden.

De kerk van *Notre-Dame des Victoires* is militairlijk bezet, verwoest en ontheiligd.

Bezetting en beleg van Parijs.

Het bombardement duurt geweldig voort. Het rijk der Communisten zal weldra uit zijn, en niettegenstaande hunne verliezen, stelt men nog alles in 't werk, om te worstelen tot de dood.

Verscheidene eigenaren van Montmartre hebben op hunne eigendommen doen aanplakken, dat de inwoners geene huishuur meer zouden betalen; gij ziet dat er tusschen de welhebende personen ook hevige Communisten zijn.

De handel gaat doorslecht en er is daardoor groote armoede.

Wij bevinden ons tusschen de doden tot boven den kop en de droefheid leest men op alle aanzichten. Er is weinig rust in Parijs; ook ieder welhebende inwoner vlucht de stad.

Het is verschrikkelijk hoeveel volk er op het slagveld blijft. Vele jongelingen verbergen zich om niet te moeten optrekken, want men dwingt iedereen te vechten en er worden aanhoudend strenge huiszoekingen gedaan.

De lijkwagens defileren in de straten met 30 en 40 gelijk met trommels en muziek aan het hoofd, en dat is zoo alle dagen hetzelfde lieden.

Vrijdag was de club St-Nicolas des champs bijengekomen, en daar stemde men de afbraak van het huis Thiers.

De colonne Vendôme ligt eindelijk ten gronde. De ingenieur Abadie bestuurd de werkzaamheden. Men vreesde voor den schok die de Colonne zou verwekken in haren val; en tevens voor het instorten der huizen in de nabijheid en voor het inzakken der riolen.

In de club St-Nicolas werd door citoyen Landais, een slechte kerd, die alles wil vernietigen, gezegd: « Elke maal dat de bommen der Versaillesaars een huis van eenen werkmans beschadigen, moest men eene kerk doen springen. (Toejuichingen.) Hij voegde er bij « dat men de standbeelden van Henri IV en Louis XIV moest afbreken; de schilderijen, « al waren zij van Raphaël, Michel Ange, Rubens « of Jean Goujon moest vernietigen en in 't vuur werpen. (Donderende toejuichingen.) »

Een ander spreker randaie M. Thiers aan: « Hij moet zijnen ouden kop verliezen, wanneer hij nog in Parijs durft komen; het bloed der onschuldige Parijzenaars, dat hij heeft doen vergieten, roept om wraak. »

Men heeft verscheidene spionnen van Versailles aangehouden, zij verstekten zich zelfs in de riolen.

De troepen van Versailles rukken vooruit. Het oosten van Parijs blijft van het bombardement verschoond; alleen het noorden moet schrikkelijk uitstaan.

De kapel van Lodewijk XVI wordt ook afgebroken en daarna komt de beurt des standbeelds van Hendrik IV, op de Pont-Neuf.

De kinderen gaan niet meer ter school. Weenige werklieden arbeiden. De bejaarde menschen durven niet meer uitgaan, uit schrik aangehouden te worden om te vechten; men is verplicht, als men uitgaat, zijne papieren bij zich te hebben; het is gelijk in '93, behalve de guillotinen, maar geduld, dat kan komen.

Wij denken dat wij nog niet aan het einde zijn. Verleden zondag werd het 9^e arrondissement omsingeld (Quartier de la Bourse) en in den nacht werden degenen aangehouden die weigerden de Commune bij te staan.

De postdienst wordt slecht gedaan. Men is verplicht de brieven uit Parijs te dragen, om ze te kunnen verzenden, namelijk naar St. Denis, Raincy, enz. De brieven rechtstreeks uit Parijs gezonden worden te Versailles gelezen en in geval er in 't voordeel der Commune gesproken wordt, worden de brieven verbrand.

Ingeval gij naar Parijs komt brengt uwe papieren, maar geen waardijen, want de grootste slag is nog niet gebeurd. De inwoners weten niet hoe het zal eindigen en vreezen dat de revolutie in Parijs zelf zal uitbarsten, uit hoofde van het groot getal nationale garden die weigeren op te trekken. Laat ons wachten wat er zal gebeuren.

Laatste tijdingen.

De laatste tijdingen melden dat 80,000 man van 't leger van Mac-Mahon in Parijs gedrongen zijn. Onder de gevangenen bevindt zich Assy een der hevigste opstokers der Commune.

Alles doet voorzien dat het spel der oproermakers uit is.